

รายการ ร้อยเรื่อง...เมืองไทย

สถานีวิทยุกระจายเสียงรัฐสภา และคณะทำงานด้านข้อมูลรายการร้อยเรื่อง...เมืองไทย
สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพฯ ๑๐๓๐๐ โทร. ๐ ๒๒๔๔ ๑๓๑๘-๒๑

เรื่อง ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ.
เรียบเรียง นางจำเรียง ระวังสำโรง บรรณารักษ์ชำนาญการพิเศษ กลุ่มงานห้องสมุด สำนักวิชาการ
ออกอากาศ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๐

บุหรี่เป็นปัจจัยเสี่ยงที่ก่อให้เกิดโรคหลายโรค ทั้งในผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ที่อยู่ใกล้เคียง การตายก่อนวัยอันควร และความสูญเสียทางด้านเศรษฐกิจที่เกิดจากค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลด้วยโรคที่เกิดจากการสูบบุหรี่ตลอดจนก่อให้เกิดมลพิษต่อสิ่งแวดล้อมและบุคคลใกล้ชิดของผู้สูบบุหรี่อีกด้วย สารพิษจากควันบุหรี่ที่ตกค้างอยู่ตามกำแพง เพดาน ฝุ่น พรม เครื่องปรับอากาศ ในสถานที่ต่าง ๆ รวมทั้งติดอยู่ตามเสื้อผ้าของผู้สูบบุหรี่ แม้จะไม่รบกวนผู้อื่นโดยตรง แต่ก็สามารถทำให้ได้รับอันตรายจากสารพิษในบุหรี่ไม่น้อยไปกว่าตัวผู้สูบเอง ดังนั้นจึงได้มีพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ ออกมาบังคับใช้ โดยพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสาระสำคัญคือ การห้ามโฆษณาส่งเสริมการขายทุกรูปแบบ การห้ามจำหน่ายบุหรี่ยุติกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปี เพื่อป้องกันเยาวชนประชาชนจากการเริ่มลองสูบบุหรี่และการแจ้งส่วนประกอบของผลิตภัณฑ์ยาสูบต่อกระทรวงสาธารณสุข ส่วนพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ มีสาระสำคัญคือ ให้มีการกำหนดเขตปลอดบุหรี่ ผู้ใดฝ่าฝืนสูบบุหรี่ในที่ห้ามสูบ มีโทษปรับ ๒,๐๐๐ บาท และกำหนดให้ผู้รับผิดชอบดูแลสถานที่ มีหน้าที่จัดสถานที่ให้ปลอดบุหรี่ด้วย หากไม่ปฏิบัติตาม มีโทษปรับ ๒๐,๐๐๐ บาท ทั้งนี้เพื่อให้ผู้สูบบุหรี่และผู้ไม่สูบบุหรี่ได้รับพิษภัยอันตรายจากบุหรี่ยุติกันที่สุด

โดยที่พระราชบัญญัติทั้ง ๒ ฉบับดังกล่าว ได้ใช้บังคับมาเป็นเวลานาน และมีบทบัญญัติหลายประการไม่เหมาะสมกับสถานการณ์ปัจจุบัน ซึ่งทำให้การควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบและการคุ้มครองสุขภาพของประชาชนจากโรคภัยที่เกิดจากผลิตภัณฑ์ยาสูบไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร ประกอบกับประเทศไทยได้เข้าเป็นภาคีของกรอบอนุสัญญาว่าด้วยการควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก ดังนั้นสมควรปรับปรุงกฎหมายทั้งสองฉบับเพื่อกำหนดมาตรการควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ และยกระดับการคุ้มครองสุขภาพอนามัยของประชาชนโดยเฉพาะเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นทรัพยากรที่สำคัญของชาติ ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น และให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาดังกล่าว คณะรัฐมนตรี โดยพลเอก ประยุทธ์ จันทร์โอชา นายกรัฐมนตรี จึงได้เสนอร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ เมื่อวันที่ ๑ พฤศจิกายน พ.ศ. ๒๕๕๙ เพื่อให้สภานิติบัญญัติแห่งชาติพิจารณา ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย (ฉบับชั่วคราว) พุทธศักราช ๒๕๕๗ ซึ่งมีเนื้อหาทั้งสิ้น

จำนวน ๗๙ มาตรา โดยมีเหตุผลในการปรับปรุงกฎหมายที่สำคัญ ๓ ประการ คือ ๑) ปรับปรุงแก้ไขกฎหมายฉบับปัจจุบันที่เกี่ยวข้อง ๒ ฉบับซึ่งบังคับใช้มานานกว่า ๒๔ ปี ให้มีความทันสมัยขึ้น ๒) ควบรวมสาระสำคัญตามพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และ พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ เข้าเป็นฉบับเดียวกัน เพื่อความสะดวกในการบังคับใช้กฎหมายและการปฏิบัติตามกฎหมายของประชาชน ๓) อนุวัติกฎหมายภายในประเทศ ให้สอดคล้องกับกรอบอนุสัญญาควบคุมยาสูบขององค์การอนามัยโลก (WHO -FCTC) ซึ่งประเทศไทยเข้าร่วมเป็นรัฐภาคี ๑ ใน ๑๘๐ ประเทศทั่วโลก และประเทศไทยมีผลผูกพันตามพันธกรณีระหว่างประเทศ ตั้งแต่วันที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๔๘ ซึ่งสาระสำคัญส่วนใหญ่ยึดโยงกับบทบัญญัติในพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕ และพระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ โดยมีการปรับปรุงแก้ไขเพิ่มเติมให้สอดคล้อง ทันต่อสถานการณ์และสภาพปัญหาในปัจจุบัน

ร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ไม่มีบทบัญญัติใด ที่กระทบหรือลดทอนการประกอบอาชีพของเกษตรกรชาวไร่ผู้เพาะปลูก บ่มใบยาสูบ หากแต่ร่างกฎหมายฉบับนี้ มีจุดมุ่งหมายเพื่อเป็นมาตรการในการปกป้องคุ้มครองเด็กและเยาวชน ซึ่งเป็นกำลังที่สำคัญในการพัฒนาประเทศในอนาคต ให้รอดพ้นจากพิษภัยและอันตรายของผลิตภัณฑ์ยาสูบ ซึ่งถือเป็นสินค้าเสพติดที่สำคัญประเภทหนึ่ง อันอาจนำไปสู่ยาเสพติดอื่นได้ ดังนั้นรัฐบาลจึงควรเร่งผลักดันแก้ไขร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ให้ทันกลยุทธ์การตลาดของพ่อค้า บุหรี่ข้ามชาติ เช่น ห้ามขายผลิตภัณฑ์ยาสูบทุกประเภทรวมถึงบุหรี่ไฟฟ้า บารากู ให้กับเยาวชนที่มีอายุต่ำกว่า ๒๐ ปี และห้ามส่งเสริมการขายทุกรูปแบบแม้กระทั่งการขายผ่านสื่ออิเล็กทรอนิกส์ รวมถึงเพิ่มความคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ที่จะได้รับผลกระทบจากสารพิษของควันบุหรี่ โดยปรับปรุงการบังคับใช้กฎหมาย เขตปลอดบุหรี่ กำหนดให้ผู้ที่ได้รับผิดชอบสถานที่สาธารณะมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบ ไม่ให้มีการสูบบุหรี่ในเขตห้ามสูบบุหรี่อย่างเข้มงวด เพื่อให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ลูกหลานชาวไทยที่กำลังตกเป็นเหยื่อของ “ฆาตกรเงียบ” ซึ่งนับวันจะมีแนวโน้มการสูบบุหรี่เพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ

บรรณานุกรม

กระทรวงสาธารณสุข. กรมควบคุมโรค. (ม.ป.ป.). พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕.

กรุงเทพฯ: ม.ป.พ.

ไพฑูรย์ นาคฉำ. (๒๕๓๖). พระราชบัญญัติคุ้มครองสุขภาพของผู้ไม่สูบบุหรี่ พ.ศ. ๒๕๓๕ พระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. ๒๕๓๕. วิทยุชน: กรุงเทพฯ.

ยิ่งชีพ อัชฌานนท์. (๒๕๕๔). กม.คุ้มครองผู้ไม่สูบบุหรี่ : อย่านมอดด้านเดียว. สืบค้น ๑๑ มกราคม ๒๕๖๐ จาก <https://ilaw.or.th/node/๗๙๒>

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (๒๕๖๐). ระบบประมวลผลข้อมูลการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติของสภานิติบัญญัติแห่งชาติ : ควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. สืบค้น ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ จาก <http://www.senate.go.th/wmc/senate/lawdraft.php>

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่สำนักงานเลขาธิการสภานิติบัญญัติแห่งชาติ. (๒๕๖๐). เอกสารประกอบการพิจารณาร่างพระราชบัญญัติควบคุมผลิตภัณฑ์ยาสูบ พ.ศ. (คณะรัฐมนตรี เป็นผู้เสนอ). สืบค้น ๑๐ มกราคม ๒๕๖๐ จาก <http://library๒.parliament.go.th/giventake/nlaap๒๕๕๗.html>